

Ogólnopolskie Porozumienie Organizacji Samorządowych

Stanowisko

Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Samorządowych

z dnia 22 lutego 2022 r.

w sprawie:

zwiększenia procentowego udziału gminy we wpływach z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska dla gmin, które na swoim terenie posiadają instalacje termicznego przetwarzania odpadów

Jako przedstawiciele regionalnych stowarzyszeń jednostek samorządu terytorialnego, skupionych w Ogólnopolskim Porozumieniu Organizacji Samorządowych (OPOS) przedkładamy propozycję zwiększenia wpływów z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska w związku z emisją gazów lub pyłów do powietrza dla gmin, które na swoim terenie posiadają instalacje termicznego przetwarzania odpadów. Rozwiązanie takie pozwoliłoby na zrekompensowanie samorządom lokalnym chociaż części kosztów, które ponoszą one z tytułu zlokalizowania na ich terenie tzw. spalarni odpadów, czyli zakładów niebędących obojętnymi ani dla środowiska, ani dla infrastruktury gminnej (np. utrzymania dróg dojazdowych do takiego zakładu).

Na podstawie ustawy z 27 kwietnia 2001 roku *Prawo ochrony środowiska* (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 1973), podmioty korzystające ze środowiska mają

obowiązek sporządzania sprawozdań z zakresu korzystania ze środowiska oraz uiszczania opłat. Zgodnie z art. 3 pkt 20 ustawy z 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* podmiotem korzystającym ze środowiska jest m.in:

a.przedsiębiorca w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. *Prawo przedsiębiorców* oraz przedsiębiorcę zagranicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. *o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej*, a także osoby prowadzące działalność wytwórczą w rolnictwie w zakresie upraw rolnych, chowu lub hodowli zwierząt, ogrodnictwa, warzywnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego,

b.jednostka organizacyjna niebędąca przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. *Prawo przedsiębiorców*,

c.osoba fizyczna niebędąca podmiotem, o którym mowa w lit. a, korzystająca ze środowiska w zakresie, w jakim korzystanie ze środowiska wymaga pozwolenia.

Opłaty wnosi się m.in. za wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, w tym w ramach procesów technologicznych, oraz składowanie odpadów (obowiązki opłat i sprawozdań od 2002 przejmują zarządcy składowiskiem). Obecny udział procentowy gminy we wpływach z tej opłaty, wynosi 20% i jest to udział w ocenie Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Samorządowych niewystarczający.

Proponujemy ustalić wysokość wpływów uzyskiwanych z opłat pobieranych od instalacji termicznego przetwarzania odpadów (tzw. spalarni) analogicznie do 50% procentowego udziału gmin, na obszarze których znajdują się składowiska odpadów, we wpływach z tytułu opłat za składowanie odpadów. Pozwoliłyby to np. rekompensować niedobory środków na cele odbioru odpadów komunalnych, zadania z zakresu ochrony środowiska czy budowę i remonty dróg wykorzystywanych do transportu odpadów do tego typu instalacji. Opłaty za korzystanie ze środowiska zasilają budżet gminy, a ich znaczenie jako źródło finansowania zadań w zakresie ochrony środowiska jest istotne.

Skierowanie do budżetu gminy, na terenie której prowadzona jest działalność oparta o emisję gazów lub pyłów na skutek termicznego przekształcania odpadów komunalnych, zwiększonej wysokości opłaty z tytułu korzystania ze środowiska, byłoby dla tych gmin rekompensatą ponoszonych kosztów, ale także zmniejszyłoby opór lokalnych społeczności przed powstawaniem nowych tego typu inwestycji. Powstanie umiarkowanej liczby nowych instalacji termicznego przekształcania odpadów komunalnych na obszarze Polski mogłoby z kolei doprowadzić do obniżenia kosztu odbioru odpadów. Jednocześnie w pełni podzielamy pogląd, iż budowa nadmiernej liczby tego typu instalacji mogłaby zagrozić osiągnięciu celów środowiskowych, w tym przede wszystkim wymaganych przez prawo Unii Europejskiej poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych(w szczególności w odniesieniu do odpadów wysokokalorycznych,

takich jak tworzywa sztuczne lub papier – które powinny przede wszystkim podlegać recyklingowi, a nie być kierowane do termicznego przekształcenia).

Grzegorz Świetlik

*Przewodniczący
Stowarzyszenia Gmin Regionu
Południowo-Zachodniego Mazowsza
Prezydencja w OPOS*